

23 juni 2013

Geachte leden van de Raad van Toezicht van de Stichting VSNON,

In vervolg op het telefonisch contact van Arthur Aalsma met mw. Roefs op vrijdag 21 juni jl. sturen wij u deze brief ter eerste toelichting.

Wie zijn wij en wat hebben we tot nu toe gedaan

Als initiatiefgroep Vooronzevrijescholen (zie www.vooronzevrijescholen.nl) zijn wij in de afgelopen weken in contact getreden met het bestuur van de Stichting VSNON. Aanleiding hiervoor was de brief van 23 april jl. waarin de PO directie bekend maakte hoe de klassen van de drie basisschoollocaties worden herverdeeld. Een herverdeling die wij als ouders niet begrepen. Om het besluit wel te kunnen begrijpen, besloten we ons te verdiepen in de achtergronden ervan. Maar hoe meer we dat deden, hoe meer zorgen we kregen. We vonden geen goede onderbouwing van het besluit en we kwamen verontrustende zaken tegen die ons vertrouwen in het proces ondermijnden. We schreven daarop een brief naar bestuur en PO directie met het verzoek ons als ouders de ruimte te geven om de besluitvorming te verifiëren zodat ons vertrouwen in het besluit zou kunnen groeien. Op deze brief kregen wij een afwijzende reactie waarin niet of nauwelijks antwoord werd gegeven op de gestelde vragen. Daarop startten wij een petitie, waarna bestuur en PO directie ons op initiatief van de IJssel MR uitnodigden voor een gesprek. Tijdens en na dat gesprek maakten wij namens de groep ouders die ons steunen (momenteel 125 ouders die 150 kinderen vertegenwoordigen) afspraken met het bestuur om de onderbouwing van het besluit helder te krijgen. Hierbij gaf bestuurder aan dat er 6 weken uitstel zou komen in het proces rondom de bouw en dat er ook ruimte was om tot nieuwe inzichten te komen. De door ons schriftelijk vastgelegde afspraken werden door de bestuurder op 7 juni per mail geaccordeerd: "Ik vind dat je de zaken goed hebt verwoord. Dank voor je zorgvuldigheid hierin."

Bestuurder geeft geen onderbouwing en houdt zich niet aan afspraken

Hoewel ons onderzoek naar de onderbouwing van het besluit nog niet is afgerond zien wij voldoende reden om onze voorlopige conclusies en onze ervaringen van de afgelopen weken nu al met u te delen. Wij begrijpen dat dit niet de eerst aangewezen route is maar we zien geen andere weg omdat we er geen vertrouwen in hebben dat de bestuurder de informatie open met u zal delen. Dit omdat de bestuurder onderdeel van het probleem is. Tot op de dag van vandaag heeft zij geen goede onderbouwing kunnen geven van het besluit waarvoor zij verantwoordelijk is. Sterker nog, in het proces dat wij met haar hebben doorgemaakt, maakte zij duidelijk daarin zelf ook niet echt te kunnen investeren. Zij wees herhaaldelijk op haar drukke werkzaamheden en liet het geven van informatie over de onderbouwing van het besluit over aan anderen. Zij was niet bereid ons als ouders op een onderbouwde manier uit te leggen waarom zij dit besluit heeft genomen.

Drie belangrijke afspraken die wij met bestuur en PO directie maakten (zie bijlage), werden al binnen enkele dagen eenzijdig verbroken. Die afspraken waren:

1. *"Bestuurder bevestigt nogmaals de bereidheid alle informatie te delen."*

Van de 12 opgevraagde documenten zijn er maar 2 in goede orde verstrekt. De overige 10 documenten zijn niet beschikbaar gesteld of bleken niet te bestaan.

2. *"Tijdens dit proces is over en weer ruimte voor [...] nieuwe inzichten."*

De bestuurder geeft echter op 13 juni per mail aan: "In ieder gesprek heb ik duidelijk aangegeven en toegelicht dat het besluit om van 3 naar 2 scholen te gaan NIET OMKEERBAAR is. Ik heb 6 weken ruimte gemaakt in de planning om jullie de gelegenheid te geven een informatieachterstand in te lopen. Niet meer en niet minder. [...] Verder wil ik jullie terugverwijzen naar de MR'en als gesprekspartner en oudervertegenwoordiging."

3. *“Bestuurder is bereid de ouderparticipatie mogelijk te maken door ter beschikking stelling van faciliteiten (gebruik van ruimten, kopieervoorzieningen, communicatie via schoolbulletins, enz.)”*

Op 13 juni geeft de PO directie per mail aan: “Hierbij laat ik u weten dat wij uw bericht niet zullen opnemen in onze schoolbulletins. Wij zijn van mening dat het geen bijdrage is aan het proces waarin wij als scholen ons op dit moment bevinden.”

Er is geen goede onderbouwing van het besluit

Tot op heden hebben wij geen goede onderbouwing kunnen vinden voor het besluit om van drie naar twee basisscholen te gaan. Veel documenten die we verwacht hadden bij een dergelijk besluit zijn er niet, zijn slecht van kwaliteit of worden ons niet verstrekt. Het argument van de dalende leerlingaantallen bijvoorbeeld is nooit goed onderzocht. Ons is gebleken dat andere stichtingen de huidige leerlingenaantallen ruim voldoende vinden om deze drie scholen open te houden. Daarnaast is er de laatste jaren zeer weinig aan PR en communicatie gedaan. Wat betreft de financiële onderbouwing van het besluit vertelde een lid van de werkgroep Financiën dat wij de eersten waren die hem kritische vragen stelden daarover. Het is een verantwoordelijkheid van de bestuurder om dergelijke essentiële zaken te laten toetsen. Het werkgroep lid erkende tevens dat de kaders voor de werkgroep onduidelijk waren en dat er wezenlijke informatie niet beschikbaar was gesteld. Zo zijn de toenmalige berekeningen niet gebaseerd op de destijds meest recente cijfers. De begroting van 2012 was al beschikbaar op het bestuurskantoor en had een gunstiger beeld laten zien. In de Stentor van 20 juni jl. was te lezen dat het werkelijk gerealiseerde resultaat zelfs nog gunstiger is.

Een andere belangrijke kwestie betreft de Diederstraat-problematiek en de daaraan gerelateerde huurvergoedingsdiscussie met de gemeente Zutphen. Hoewel dit al jarenlang een grote jaarlijkse verliespost oplevert, heeft de werkgroep Financiën zich er niet of nauwelijks in verdiept.

En zo zijn er meer alarmerende feiten die wij tegen zijn gekomen. Deze zouden we u graag toelichten maar dat voert voor deze brief te ver. Op basis van de beschikbare informatie is de noodzaak om zo stevig in te grijpen in het vrije school basisonderwijs ons echter niet duidelijk geworden. Integendeel.

Besluitvorming verliep willekeurig en is niet toetsbaar

De besluitvorming was gebaseerd op niet onderbouwde aannames waardoor bijvoorbeeld het scenario om drie scholen open te houden nooit goed is doorgerekend. Er was geen duidelijke probleemformulering, er waren geen heldere criteria en er waren geen toetsbare kaders. De samenstelling van de werkgroep Toekomst was willekeurig en de leden misten specifieke expertise die nodig is voor het onderzoeken van de problematiek. De besluitvorming binnen deze werkgroep kreeg hierdoor een chaotisch karakter en werd sterk gestuurd door de bestuurder. Bij de uiteindelijke keuze van de werkgroep Toekomst heeft één stem het verschil gemaakt. Er was dus geen duidelijke meerderheid. Hierover mocht niet gecommuniceerd worden en van de bewuste avond zijn geen notulen gemaakt. Hoewel de bestuurder formeel een transparante procedure lijkt te hebben doorlopen, was er in de praktijk geen open, gestructureerd en toetsbaar proces om tot een oplossing te komen.

Bestuurscultuur baart zorgen

Wij maken ons zorgen over de bestuurscultuur binnen de Stichting en over het functioneren van de bestuurder en het bestuursapparaat. Er is weinig know-how (bijvoorbeeld op onderwijskundig en juridisch gebied) en de werkdruk is groot. Door een niet transparante en willekeurige manier van beslissen lijkt onveiligheid gecreëerd te worden. De controller is langdurig ziek. En de bestuurder zelf heeft op het bestuurskantoor herhaaldelijk gecommuniceerd dat ze overbelast is.

Risicoanalyse niet openbaar

Najaar 2012 is op initiatief van de Raad van Toezicht een risicoanalyse van de Stichting VSNON uitgevoerd. Hiervan is eind 2012 een rapport verschenen dat nooit openbaar is gemaakt. Ook de GMR heeft dit rapport niet ontvangen. Wij willen u vragen het rapport alsnog openbaar te maken

omdat het wellicht antwoord geeft op belangrijke vragen. Naar wij hebben begrepen worden in het rapport de werkverhoudingen als tweede risico aangemerkt. Hoe verhoudt deze conclusie zich tot uw actuele voornemen om de bestuurder (zonder sollicitatie procedure en naar ons vermoeden ook zonder referenties op te vragen) een vast contract te bieden tegen eerdere afspraken en het advies van de GMR in? Ook begrijpen wij niet waarom de uitgebreide risicoanalyse niet vooraf is gegaan aan de besluitvorming. Nu lijkt het alsof er eerst een oplossing is gekozen en pas daarna is onderzocht wat de problemen zijn. Dat is niet logisch.

Doorzetten besluit is onwenselijk en risicovol

Het onder de huidige omstandigheden doorzetten van het ingrijpende besluit om een school te sluiten is naar onze mening op dit moment ongefundeerd en daarmee immoreel. Daarnaast is het risicovol omdat de onrust onder ouders ertoe leidt dat velen de school zullen verlaten of zelfs groepsgewijs zullen overstappen naar een andere stichting. Hiervoor liggen al concrete plannen klaar. Het is daarbij van belang te beseffen dat de groep ouders die zal vertrekken veel groter is dan de groep direct getroffen. De reden hiervoor is dat ouders de gemaakte keuzes niet begrijpen vanwege het gebrek aan onderbouwing. En doordat ouders zich niet gehoord voelen verliezen zij het vertrouwen in het bestuur en daardoor uiteindelijk in de school.

Wij willen gehoord worden

Wij zijn op de hoogte van het feit dat u destijds niet in gesprek bent gegaan met de initiatiefgroep Vrije School Nu. Toch zien wij helaas geen andere weg dan ons rechtstreeks tot u te wenden. Het bestuur en de PO directie hebben immers de gemaakte afspraken herhaaldelijk geschonden en de samenwerking beëindigd. Wij gaan er van uit dat wij bij u wel gehoor vinden, in de hoop dat verdere stappen niet nodig zijn. Het is immers de verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht om toe te zien op het functioneren van het bestuur en het correct verlopen van de besluitvorming. Daarnaast bent u als intern toezichtorgaan verantwoordelijk voor uw eigen informatievoorziening. Artikel 22 van de code Goed Bestuur, te vinden op de site van de PO Raad, stelt hierover "Het formuleert hiertoe zijn informatiebehoefte ten opzichte van het schoolbestuur, doch voorziet ook zichzelf anderszins van de benodigde informatie."

Wat stellen wij voor?

Graag zouden wij op korte termijn met u in gesprek komen om onze bevindingen toe te lichten zodat u op basis van volledige(r) informatie in staat bent om uw verantwoordelijkheden als Raad van Toezicht op een goede manier uit te voeren. Tevens vragen wij u de uitvoering van het genomen besluit "van 3 naar 2" te bevriezen en de beslissing over verlenging van het contract van de bestuurder op te schorten. Vervolgens lijkt het ons aangewezen om onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de besluitvorming en de onderbouwing. Wij denken dat u daarmee de rust onder de ouders kunt herstellen. Wij zijn namelijk van mening dat ouders zich wel degelijk achter een besluit zullen kunnen scharen wanneer dat goed onderbouwd is en op transparante en toetsbare wijze tot stand is gekomen.

Wij sturen een afschrift van deze brief aan de GMR.

Met belangstelling wachten wij uw reactie af.

Met vriendelijke groet,
Initiatiefgroep Vooronzevrijescholen,
(in alfabetische volgorde)

Anja Zeilstra, Annemarie Vergunst, Arthur Aalsma, Corrie Zwarts, Fred Leffers, Koen van der Hauw, Marc van Lier, Mark Haveman, Nathalie Speksnijder, Peter Schreuder Peters, Renate van der Ree, Rob Gort, Ronald Zeilstra, Stijn van der Ree